

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRĂREA NR. 546
din 12.12.2012**

Dosar nr.: 113/2012

Petiția nr.: 1660/30.03.2012

Petent: C B

Obiect: utilizarea sintagmei „Basarabia e România”, „Basarabia pământ românesc”

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1 Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1. C B cu domiciliul în

I.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

I.2.1. Organizația Studenților Basarabeni și Bucovineni din Brașov, cu sediul în loc. Brașov, str. Crișului, nr. 6, bl. D16, sc. B, ap. 21, județ Brașov

I.2.2. Asociația Noua Dreaptă-Filiala Bistrița prin președinte, cu sediul în loc. Bistrița Năsăud, str. Împăratul Traian, nr. 46, sc. B, județ Bistrița Năsăud

I.2.3. Asociația Noua Dreaptă-Filiala Sibiu prin președinte, cu sediul în loc. Sibiu, Aleea Crăițelor, bl. 50, sc. C, ap. 39, județ Sibiu

II. Procedura de citare

2.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

2.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1660 din data de 15.05.2012 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată cu nr. 2352 din 15.05.2012 au fost citați reclamanții.

2.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 29.05.2012. La termen părțile nu s-au prezentat.

III. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

3.1. Prin petiția înregistrată cu nr.1660 din data de 30.03.2012, petentul sesizează C.N.C.D., arătând că în data de 16.03.2012, Asociația Noua Dreaptă

filiala Sibiu și Fundația „Ion Gavrilă Ogoranu”, a organizat o conferință „Basarabia două secole de luptă și suferință” la Biblioteca Astra corpul B.

3.2. Tema conferinței a fost o analiză obiectivă a anexării Basarabiei, „de o importanță istorică stringentă, ridică întrebări delicate precum deznaționalizarea poporului român, amprenta daco-romană asupra formării românilor în spațiul dintre Prut și Nistru și identitatea națională”.

Afișul prezentat pe site-ul blogului blog.nouadreapta.org, articolul „Basarabia două secole de luptă și suferință”, are ca și reprezentare o hartă a României, mărită cu teritoriul actualului stat suveran, Republica Moldova, respectiv textul „*Basarabia pământ românesc!*”.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 1660 din 30.03.2012, petentul sesizează C.N.C.D., arătând că în data de 16.03.2012, Asociația Noua Dreaptă filiala Sibiu și Fundația „Ion Gavrilă Ogoranu”, a organizat o conferință „Basarabia două secole de luptă și suferință” la Biblioteca Astra corpul B.

4.1.2. Tema conferinței a fost o analiză obiectivă a anexării Basarabiei, „de o importanță istorică stringentă, ridică întrebări delicate precum deznaționalizarea poporului român, amprenta daco-romană asupra formării românilor în spațiul dintre Prut și Nistru și identitatea națională”.

Afișul prezentat pe site-ul blogului blog.nouadreapta.org, articolul „Basarabia două secole de luptă și suferință”, are ca și reprezentare o hartă a României, mărită cu teritoriul actualului stat suveran, Republica Moldova, respectiv textul „*Basarabia pământ românesc!*”.

4.1.3. Organizația Studenților Basarabeni și Bucovineni din Brașov au organizat în perioada 27-30 martie Festivalul „Zilele Basarabiei” ediția V-a, cu ocazia celei de a 94-a aniversări de la Unirea Basarabiei cu România.

Cu ocazia acestor festivități s-a afișat, un banner cu textul „Basarabia e România!”

4.1.4. Noua Dreaptă Bistrița Năsăud a celebrat pe data de 27 martie 2012, 94 de ani de la unirea Basarabiei cu România. Evenimentul a fost marcat printr-o acțiune a organizației, în fața Prefecturii Bistrița Năsăud.

Cu ocazia acestor celebrări s-a afișat, conform articolului www.bistritanews.ro, cu titlul Noua Dreaptă a marcat în 27 martie 2012 unirea Basarabiei cu România din data de 28.03.2012, cel puțin un banner cu textul „Basarabia pământ românesc!”.

4.1.5. Petentul solicită constatarea și sancționarea părților reclamate pentru utilizarea în public a textului „Basarabia pământ românesc!”.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin adresa nr. 2619 din 29.05.2012 Organizația Studenților Basarabeni și Bucovineni din Brașov arată că, în ceea ce privește articolul publicat pe site-ul newsbv.ro cu titlul „27 martie-Ziua Unirii Basarabiei cu România” bannerul cu textul

„Basarabia e România” a fost atașat articolului de administratorul site-ului newsbv.ro fără acordul asociației. Astfel textul articolului reprezintă un comunicat de presă care a fost distribuit tuturor portalurilor de știri, precum și în presa scrisă din Brașov, fără bannerul respectiv. Toate portalurile care au publicat prezentul comunicat au atașat bannerul doar dacă au dorit. Precizează că evenimentul organizat de Organizația studenților basarabeni și bucovineni din Brașov a fost unul pur cultural, în cadrul căruia nu s-a instigat la violență, discriminare și nici nu s-a atentat la independența și suveranitatea României, Republicii Moldova sau a oricărui alt stat. De asemenea, nu au fost distribuite materiale menite să discrimineze un grup de persoane sau pe criteriul unei etnii.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2. Potrivit art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată „(1) **Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei**”. Legiuitorul român instituie principiul contradictorialității din care decurge implicit și principiul dreptului la apărare, în materia discriminării. În acest sens, art. 20 alin.4 dispune: „Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, **cu citarea obligatorie a părților**. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării”. Astfel, în cadrul procedurii de soluționare a sesizărilor, în materia discriminării, **se acordă părților posibilitatea să participe în mod activ la prezentarea, argumentarea și dovedirea susținerilor lor, având dreptul de a discuta și a combate susținerile făcute de fiecare dintre ele**, precum și de a-și expune punctul de vedere. În materia probelor, în cursul procedurii de soluționare a petițiilor privind fapte sau acte de discriminare se aplică principiul împărțirii sarcinii probei, ca excepție de la principiul din dreptul comun “onus probandi incumbit actori”, potrivit căruia sarcina probei revine celui care face o propunere (afirmație) înaintea judecătii. Astfel, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 **”Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența**

unei discriminări directe sau indirecte, iar **persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina** de a dovedi că faptele nu constituie discriminare".

5.3. Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, în art. 11 alin.1 dispune: „Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional; c) obiectul petiției; d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția; e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere; f) semnătura....”

5.4. Potrivit art. 38 din Procedură: "(1) Reclamatului i se comunică copii de pe petiție, precizându-se că se depune la dosar punctul său de vedere cu privire la obiectul petiției.(2) Punctul de vedere al reclamatului va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul. Dacă reclamatul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;c) excepțiile de procedură pe care reclamatul le ridică la cererea petentului;d) răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale petiției; e) dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, reclamatul va arăta numele și domiciliul lor; f) semnătura.

5.5. Potrivit art. 5 din procedura internă "Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa". Potrivit art. 7 alin. 1 și alin.2 din procedura internă "(1) Persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare. (2) Persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor pot fi parte dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate potrivit legii".

5.6. Potrivit art. 28 alin.1 și 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată precum și potrivit art. 8 din Procedura internă "(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.(2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă".

5.7. În raport de obiectul petiției și persoana care sesizează Consiliul, Colegiul constată că plângerea, în esență, vizează afișarea unui banner cu caracter discriminatoriu la adresa etnicilor maghiari din Basarabia postat pe site-ul blog.nouadrepata.org. În fapt, între persoana care sesizează Consiliul și persoana prezumtiv discriminată nu există identitate.

5.8. Raportându-ne la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reiterează faptul că în înțelesul prevederilor art. 20 alin.1 "**Persoana care se consideră discriminată** poate sesiza Consiliu...". Ca atare, legiuitorul instituie în beneficiul persoanelor care se consideră discriminate dreptul la o acțiune în constatarea și sancționarea contravențională a unei discriminări, de către C.N.C.D. Art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată, sub aspectul obligațiilor procedurale, dispune că "**Persoana interesată are obligația** de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar **persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina** de a dovedi că faptele nu constituie discriminare".

5.9. Spre deosebire de art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, unde legiuitorul utilizează sintagma "persoana care se consideră discriminată", în art. 20 alin.6 apare sintagma "persoana interesată". Pentru a înțelege pe deplin conținutul acestui termen, trebuie să ne raportăm la prevederile art. 28 alin.1 și alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, unde legiuitorul se referă la calitatea procesuală activă a organizațiilor neguvernamentale care au ca scop apărarea drepturilor omului sau un interes legitim în combaterea discriminării. Rezultă astfel, că în materia nediscriminării, calitatea procesuală activă aparține în primul rând persoanei care se consideră discriminată și în al doilea rând, în egală măsură, organizațiilor non-guvernamentale, în condițiile stipulate de legiuitor.

5.10. Acest înțeles este pe deplin redat și în Procedura internă de soluționare a plângerilor în fața CNCD, care definește, în art. 8, persoana interesată: "fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) (organizații non-guvernamentale) ori alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare".

5.11. Art. 8 din procedură denotă intenția de a cuprinde mai multe categorii de persoane care se pot adresa CNCD, dar în condiții determinate. În primul rând, persoana care se consideră discriminată, (art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000), organizațiile ne-guvernamentale (art. 28 alin.1 și alin.2 din O.G. nr. 137/2000) precum și alte persoane care au un interes legitim și reprezintă o persoană împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare. Ca atare, procedura instituie posibilitatea unei a treia categorii de persoane de a sesiza CNCD. Este vorba de alte persoane decât organizații ne-guvernamentale, dar care au un interes legitim în combaterea discriminării, persoane care reprezintă un individ care a fost discriminat, un grup sau o comunitate de persoane discriminate. În cursul jurisprudenței sale, această ultimă categorie a fost reprezentată de sindicate, uniuni sindicale sau confederații sindicale care s-au adresat Consiliului în numele membrilor. În egală măsură, în această categorie s-au situat rudele unor persoane care au fost discriminate și care s-au adresat Consiliului în numele respectivului membru al familiei. În toate aceste situații, calitatea persoanei a fost raportată la interesul legitim în strânsă legătură cu un mandat de reprezentare, în sensul generic al sintagmei de mandat (împuternicire).

5.12. Or, în raport cu plângerea, astfel cum este formulată, Colegiul director reține că petentul nu se înscrie în niciuna din categoriile de persoane în beneficiu

căreia s-ar naște dreptul la o acțiune în constatarea și sancționarea discriminării imputate în cauză. Petentul nu este persoana care se consideră discriminată, nu reprezintă o organizație neguvernamentală, în sensul art. 28 din O.G. nr. 137/2000 republicată și nu deține calitatea de reprezentant al persoanelor discriminate. Or, coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării, în cauză nu se pot reține aspecte ce intră sub incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Opinie separată exprimată de Haller István

1. Colegiul director a reținut în mod greșit că aspectele semnalate de petent nu intră sub incidența **O.G. nr. 137/2000**, republicată. În situația în care într-adevăr astfel de „aspecte” nu ar intra sub incidența **O.G. nr. 137/2000**, Colegiul director trebuia să ia o decizie similară și în cauza în care petentul avea calitate de reclamat, și a fost sancționat de CNCD pentru afișarea textului „Transilvania nu e România”. Ambele afirmații au caracter iredentist. Dacă un text iredentist, exprimat de un etnic maghiar, intră sub incidența **O.G. nr. 137/2000**, și texte similare exprimate de etnici români ar trebui să intre. În caz contrar, prin tratamentul diferit al cauzelor similare, chiar CNCD-ul comite o faptă de discriminare.

2. Practic s-a luat o decizie privind lipsa calității procesuale active a petentului, însă o astfel de excepție nu a fost ridicată, iar petentul nu a avut astfel posibilitatea de a motiva calitatea lui în cauză. Conform procedurii de soluționare a petițiilor excepțiile trebuie aduse la cunoștința părților. În accepțiunea mea nici o cauză nu poate fi soluționată pe o excepție fără ca aceea excepție să fie ridicată și pusă în dezbateră părților.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 3 voturi împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele semnalate de petent nu intră sub incidența O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora - Membru

CAZACU Ioana Liana – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia Sorina – Membru

VASILE Vasile Alexandru - Membru

Hotărâre redactată de: S.C.S și V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

